

**МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ, РОСІЙСЬКОЮ,
АНГЛІЙСЬКОЮ
ТА ПОЛЬСЬКОЮ
МОВАМИ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

*X Міжнародної науково-
практичної конференції
молодих вчених, курсантів
та студентів*

**ПРОБЛЕМИ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

Львів – 2015

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

д-р техн. наук **Рак Т.Є.** – головний редактор
канд. техн. наук **Рудик Ю.І.** – заступник головного редактора

д-р техн. наук **Гащук П.М.**

д-р техн. наук **Гуліда Е.М.**

д-р техн. наук **Ковалишин В.В.**

д-р психол. наук **Кривошишина О.А.**

д-р с.-г. наук **Кузик А.Д.**

д-р техн. наук **Рак Ю.П.**

д-р техн. наук **Семерак М.М.**

д-р фіз.-мат. наук **Стародуб Ю.П.**

канд. техн. наук **Боднар Г.Й.**

канд. екон. наук **Горбань В.Б.**

канд. техн. наук **Горностаї О.Б.**

канд. геол. наук **Карабин В.В.**

канд. техн. наук **Кирилів Я.Б.**

канд. техн. наук **Малець І.О.**

канд. екон. наук **Повстин О.В.**

**ОРГАНІЗАТОР
ТА ВИДАВЕЦЬ**

Львівський державний університет
безпеки життєдіяльності

**Технічний редактор,
комп'ютерна верстка
та друк на різнографі**

Хлевой О.В.

Відповідальний за друк

Фльорко М.Я.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

ЛДУ БЖД, вул. Клепарівська, 35,
м. Львів, 79007

Контактні телефони:

(032) 233-24-79, 233-14-97,
тел./факс 233-00-88

E-mail:

ndr@ubgd.lviv.ua

Проблеми та перспективи розвитку забезпечення безпеки життєдіяльності: Зб. наук. праць X Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених, курсантів та студентів – Л.: ЛДУ БЖД, 2015. – 420 с.

Збірник сформовано за науковими матеріалами X Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, курсантів та студентів «Проблеми та перспективи розвитку забезпечення безпеки життєдіяльності» – представників різних країн, міністерств і відомств з проблемних питань в галузі технічних наук.

Збірник містить матеріали таких тематичних секцій:

- I секція – Пожежна та техногенна безпека;
- II секція – Організаційно-правові аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності;
- III секція – Організація проведення аварійно-рятувальних робіт та гасіння пожеж;
- IV секція – Екологічні аспекти безпеки життєдіяльності;
- V секція – Інформаційні технології в безпеці життєдіяльності;
- VI секція – Природничо-наукові аспекти в безпеці життєдіяльності;
- VII секція – Промислова безпека та охорона праці;
- VIII секція – Управління проектами та програмами у сфері безпеки життєдіяльності;
- IX секція – Тези доповідей Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із спеціальності «Техногенна безпека».

© ЛДУ БЖД, 2015

Здано в набір 01.03.2015. Підписано до друку 20.03.2015. Формат 60x84^{1/8}. Папір офсетний. Ум. друк. арк. 26,2. Гарнітура Times New Roman. Друк на різнографі. Наклад: 100 прим.
Друк: ЛДУ БЖД
вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007.

За точність наведених фактів, економіко-статистичних та інших даних, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів. При передрукуванні матеріалів, посилання на збірник обов'язкове.

<i>Ганон М. В.</i> ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАХОДИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ НА РОБОЧИХ МІСЦЯХ ТА В ПОБУТІ.....	312
<i>Гук Р.В.</i> ЗАХОДИ З ПРОФІЛАКТИКИ ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ТА НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ ТЗОВ «МОЛОКОЗАВОД САМБІРСЬКИЙ» (М. САМБІР).....	314
<i>Дуда К.С.</i> БЕЗПЕКА КОМПРЕСОРНИХ ХОЛОДИЛЬНИХ УСТАНОВОК.....	316
<i>Заворотний Д.О., Жерновой М.В.</i> ДОСЛІДЖЕННЯ АВАРІЙНОСТІ НА ШЛЯХАХ УКРАЇНИ.....	318
<i>Земан О.</i> ПРОБЛЕМИ ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРИ ЖИТЛЯ.....	319
<i>Кацюба О.М.</i> РОЗРОБКА СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ОЧИСТКИ ПОВІТРЯ ВІД ВИКИДІВ ТЕПЛОЕНЕРГЕТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ.....	321
<i>Коваль С.Я.</i> ДОЦІЛЬНІСТЬ НАГЛЯДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА СТАНОМ ОХОРОНИ ПРАЦІ В УКРАЇНІ.....	323
<i>Колеснікова А.В.</i> АНАЛІЗ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДІВ ПРОГНОЗУВАННЯ АВАРІЙНОСТІ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ.....	325
<i>Корсисва К.В., Суров А.А.</i> ВДОСКОНАЛЕННЯ ЕКСПЕРТНОГО ОЦІНЮВАННЯ БАЗОВОГО РИЗИКУ ВИНИКНЕННЯ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ.....	327
<i>Корнієч А.С.</i> АНАЛІЗ СТАНУ ПРОМИСЛОВОЇ БЕЗПЕКИ ТА ОХОРОНИ ПРАЦІ НА КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ.....	328
<i>Кусмус С.О.</i> АНАЛІЗ ПРОМИСЛОВОЇ БЕЗПЕКИ ХЛІБОПЕКАРСЬКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ.....	330
<i>Лоїк О.М.</i> МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ЗА ШКІДЛИВИМИ РЕЧОВИНАМИ У ПОВІТРІ.....	332
<i>Мороз Ю.М.</i> АНАЛІЗ ПОТЕНЦІЙНО НЕБЕЗПЕЧНИХ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ, ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ЗАПОБІГАННЯ НАДЗВИЧАЙНИМ СИТУАЦІЯМ.....	333
<i>Лоїк О.М.</i> НЕБЕЗПЕКА ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ПРОМИСЛОВИХ ОБ'ЄКТІВ.....	335
<i>Сидоренко Г.М.</i> АНАЛІЗ СТАНУ ВИРОБНИЧОЇ САНІТАРІЇ ТА ОХОРОНИ ПРАЦІ У ГЕРАТРИЧНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ.....	337
<i>Станіславчук Р.Ю.</i> ЦИРК ЯК ВИД МИСТЕЦТВА, ЩО ПОТРЕБУЄ ОСОБЛИВОГО РІВНЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ.....	339
<i>Стефанович К. Е.</i> ОХОРОНА ПРАЦІ В УМОВАХ БОЙОВИХ ДІЙ НА ДОНБАСІ.....	341
<i>Харитинович О. Т.</i> ПРОБЛЕМИ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОМИСЛОВОЇ БЕЗПЕКИ ТА ГІГІЄНИ ПРАЦІ У СПИРТОВІЙ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ.....	343
<i>Царик У.Б.</i> ПІДВИЩЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ М'ЯСОПЕРЕРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ НАЛЕЖНИХ УМОВ ПРАЦІ.....	345
<i>Чичул Х.-М. М.</i> ДО ПИТАННЯ АНАЛІЗУ ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ В УКРАЇНІ.....	347
<i>Швець Ю.П.</i> РОЗРОБЛЕННЯ ЗАХОДІВ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ СТАНУ ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ВАТ «РІВНЕАЗОТ».....	349

УДК 6.61.614.8

ОХОРОНА ПРАЦІ В УМОВАХ БОЙОВИХ ДІЙ НА ДОНБАСІ

Стефанович К. Е.

Станіславчук О.В., к.т.н.

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Майже рік тривають бойові дії на сході нашої країни, в результаті яких частина території залишається непідконтрольною Україні. Незважаючи на високий рівень небезпеки, на цій території продовжують функціонувати деякі підприємства, що мають стратегічне значення. Це підприємства енергетичної, металургійної, транспортної і вугільної галузей.

Тільки у Донецькій області незважаючи на ситуацію щодня виходять на робочі місця понад сім тисяч працівників 14 вугільних шахт. Внаслідок бойових дій частково або повністю виведено з ладу обладнання на 7 вугільних шахтах, що знаходяться під наглядом Донецького гірничого округу. На 17 шахтах проводяться роботи щодо підтримання та відновлення їх життєдіяльності, а саме, відкачування води з гірничих виробок та їх ремонт.

Внаслідок захоплення майна (землі, будівель, транспортних засобів, документації та печаток) територіальним управлінням Держгірпромнагляду Донецької та Луганської областей довелося переїхати у безпечніші міста (Димитрів та Лисичанськ), де вони продовжують свою діяльність. До звичайних проблем роботи тер. управлінь додалися й такі, як організація відповідних соціально-побутових умов праці на новому місці (укомплектування оргтехнікою та засобами зв'язку, виплати заборгованостей із зарплати тощо).

На даний час у теруправлінні Держгірпромнагляду Донецької області щодня працюють понад 50 інспекторів, які протягом 2014 року провели 898 перевірок підприємств та 317 спеціальних розслідувань. За даними Держгірпромнагляду протягом 2014 року смертельно травмовано було 548 осіб (538 – у 2013 році), з них внаслідок ведення бойових дій під час виконання трудових обов'язків загинуло 63 особи. Навіть якщо нещасні випадки сталися не внаслідок виробничих аварій, а через ведення бойових дій, вони порушують вимоги Конвенції ООН № 995 «Про захист цивільного населення під час війни».

Під час виконання трудових обов'язків, внаслідок ведення бойових дій, загинули працівники таких галузей промисловості: вугільної – 11, енергетичної – 2, будівельної – 1, машинобудівної – 2, металургійної – 10, транспортної – 7, житлово-комунальної – 3, агропромислової комплексу – 7, соціально-культурної – 12, зв'язку – 1. З них: працівники підприємств Донецької області – 39 чоловік, Луганської – 12, Дніпропетровської – 3, Київської – 2.

Загальний аналіз виробничих нещасних випадків зі смертельним наслідком за 2014 рік свідчить, що вони сталися з таких причин:

- організаційних – 319 осіб, або 58%;
- психофізіологічних – 121 особа, або 22%;
- технічних – 109 осіб, або 20% від усієї кількості.

Показник виробничого травматизму у вугільній галузі за 2014 рік зменшився майже на 54,7% (2034 гірники проти 3147 у 2013 році), проте основною причиною є не покращення стану охорони праці, а вихід з ладу підприємств вуглевидобутку та припинення їх діяльності внаслідок ведення бойових дій в зоні ведення антитерористичної операції. З 99 смертельно травмованих – 13 працівників загинуло під обстрілами та бомбардуваннями. Ще 15 гірників померли внаслідок серцево-судинних захворювань.

Серед інших причин травматизму зафіксовано такі:

- експлуатація підземного транспорту - 17,5 %;
- серцево-судинні захворювання – 18,7%;
- раптові викиди вугілля та газу (ГДЯ) – 15%;
- обвалення вугілля та порід покрівлі – 15%;
- вибухи газу та пилу – 10%;
- експлуатація машин і механізмів – 8,7%;
- асфіксія – 6,3%;
- падіння – 3,7%;
- прориви води і пульпи – 1,2%;
- на поверхні під час ремонтних робіт і обслуговування поверхневих технологічних комплексів – 19,2%.

Враховуючи те, що значний відсоток виробничого травматизму пов'язаний з технічними причинами, виникає необхідність у вдосконаленні нормативно-правової бази з питань експертної діяльності, включаючи й Закон України «Про охорону праці». Крім цього, необхідно вдосконалювати функціонування СУОП, оскільки через неефективність її роботи зафіксовано загибель 61 гірника. Не менш важливим завданням є підвищення культури праці кожного працівника, що особливо важливо в умовах переходу на європейську нормативну базу.

Література

1. Офіційна веб-сторінка Державної служби гірничого нагляду та промислової безпеки України. <http://www.dnopr.gov.ua/index.php/uk/>